

Bản án số: 16/2024/HNGĐ-PT

Ngày: 23/01/2024

V/v tranh chấp thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Thị Thu Hà

Các Thẩm Phán:

1. Ông Phạm Công Toại

2. Ông Hoàng Bích Sơn

- **Thư ký phiên tòa:** Bà Hoàng Thị Xuân - Thư ký Tòa án nhân dân
Thành phố Hồ Chí Minh.

- **Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh:** Bà Trần
Thị Kim Nghĩa – Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 23/01/2024, tại Phòng xử án Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm Vụ án dân sự phúc thẩm thụ lý số 124/2023/TLPT-HNGĐ ngày 11/12/2023 về việc: “Ly hôn”.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 941/2023/HNGĐ-ST ngày 28/9/2023 của Tòa án nhân dân quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 6210/2023/QĐ-PT ngày 28/12/2023 và Thông báo dời phiên tòa số 934/TP-TA ngày 18/01/2024, giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Bà **Trần Thị Linh P**, sinh năm 1984 (có mặt)

Địa chỉ: 8 N, Phường A, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị đơn: Ông **Lương Minh H**, sinh năm 1976 (có mặt)

Địa chỉ: 1 P, Phường C, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nội dung vụ án của bản án sơ thẩm như sau:

Bà Trần Thị Linh P và ông Lương Minh H đã ly hôn theo quyết định số 253/2023/QĐST-HNGĐ ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân quận Tân Bình. Theo quyết định ly hôn thì ông H được trực tiếp nuôi hai con chung là Lương Trần Ninh C, sinh ngày 11/12/2008 và Lương Trần Nguyên K, sinh ngày 29/4/2014. Sau khi ly hôn bà P đi sống nơi khác. Tuy nhiên, chỉ thời gian ngắn hai trẻ đã về chung sống với mẹ, và không đồng ý ở với ba. Do vậy bà P yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con, cụ thể là giao cho bà được trực tiếp nuôi con, bà yêu cầu ông H cấp dưỡng 3.000.000đ/trẻ/tháng.

Ông H không đồng ý yêu cầu của bà P, ông cho rằng từ nhỏ đến lớn hai trẻ đều ở chung với ba mẹ và bà ngoại tại nhà bà ngoại, được bà ngoại lo cơm nước, còn ông đưa đón con đi học, sau khi ly hôn ông và hai con vẫn ở tại nhà, bà P ra ngoài thuê nhà ở riêng, mặc dù hai bên làm chung công ty nhưng bà P có thu nhập thấp hơn nên không có khả năng nuôi con. Theo quyết định ly hôn của Tòa án ông là người nuôi con nhưng từ ngày 17/6/2023 đến nay bà P đã tự ý dẫn cháu nhỏ đi và không liên lạc về cho ông và mẹ vợ, cháu lớn thì sau đó xin đi chơi và không về nhà, sau đó ông biết là cũng qua ở với mẹ. Ông không đồng ý thay đổi người nuôi con do ông nhận thấy bản thân ông nuôi con tốt, nên nay ông yêu cầu để trẻ K được học trường Lê Văn S, tối về ngủ với mẹ, bé lớn có thể học trường bé muốn, còn việc cấp dưỡng nuôi con thì ông mong muốn đưa trực tiếp tiền đến được tay các con chứ không đồng ý giao trực tiếp cho bà P.

Bản án sơ thẩm số 941/2023/HNGĐ-ST ngày 28/9/2023 của Tòa án nhân dân quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh, đã tuyên xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Trần Thị Linh P: Giao hai trẻ Lương Trần Ninh C, sinh ngày 11/12/2008 và Lương Trần Nguyên K, sinh ngày 29/4/2014 cho bà Trần Thị Linh P trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

Ông Lương Minh H có trách nhiệm cấp dưỡng nuôi mỗi trẻ là 3.000.000đ (Ba triệu đồng)/tháng, thực hiện từ tháng 9/2023 cho đến khi hai lần lượt trưởng thành. Khi có lý do chính đáng mức cấp dưỡng và phương thức cấp dưỡng có thể thay đổi.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về quyền của người không trực tiếp nuôi con, án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 03/10/2023, bị đơn ông H kháng cáo một phần bản án sơ thẩm, đề nghị xem xét lại lý do và điều kiện giao 02 con cho bà P nuôi dưỡng. Ông yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng trẻ Lương Trần Nguyên K và xem xét lại mức trợ cấp nuôi con.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Bà P yêu cầu giữ nguyên bản án sơ thẩm, giao hai con chung cho bà nuôi dưỡng, yêu cầu ông H cấp dưỡng 3.000.000đ/trẻ/tháng. Bà cho rằng sau khi ly hôn, bà là người ra ngoài thuê nhà sống riêng nên bà đã để ông H tiếp tục nuôi dưỡng chăm sóc hai con chung tại căn nhà đã sống trước đây để các con ổn định. Tuy nhiên sau khi ly hôn các con sống cùng ông H và bà ngoại nhưng luôn trong cảnh lo sợ, tinh thần bất ổn, bị la mắng bằng những lời lẽ thô tục, vì vậy hai con mong muốn được sống cùng mẹ nên bà đã đón trẻ nhỏ về sống cùng, còn trẻ lớn thì sau đó cũng qua ở với bà. Các con hiện chưa muốn gặp ba nên thời gian này bà đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Bà có công việc ổn định, làm giờ hành chính và có thu nhập khoảng 8.500.000đ/tháng.

Ông H không đồng ý với yêu cầu của bà P do con từ nhỏ đến lớn đều ở chung với ba mẹ và bà ngoại, bà ngoại lo cơm nước, còn ông đưa đón các con đi học. Sau khi ly hôn bà P ra ngoài sống, nên chỗ ở không ổn định, thu nhập thấp. Việc bà P dẫn trẻ nhỏ đi và sau đó trẻ lớn qua ở với mẹ không về nhà, sau này ông mới biết là hai con hiện đang sống với bà P. Ông H cho rằng ông nuôi con tốt, ông và bà P làm chung công ty nhưng ông có thu nhập lương là 12.250.000đ/tháng và tiền cho thuê nhà 10.000.000đ/tháng. Ông muốn gặp các con để nghe nguyện vọng, còn việc cấp dưỡng thì ông muốn khi gặp các con ông sẽ giao trực tiếp, không giao cho bà P.

Sau khi được Hội đồng xét xử phân tích về quyền và nghĩa vụ của cha mẹ nuôi con, thăm nom chăm sóc, giáo dục con chung sau khi ly hôn, ông H vẫn giữ nguyên ý kiến được nuôi trẻ Nguyễn Khang, sinh ngày 29/4/2014. Bà P yêu cầu được nuôi hai con chung và yêu cầu cấp dưỡng 3.000.000đ/tháng/trẻ.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Việc ban hành, tổng đạt thông báo thụ lý phúc thẩm, quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm, chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát, việc tuân theo pháp luật của đương sự, Thẩm phán và Hội đồng xét xử trong giai đoạn phúc thẩm thực hiện đúng quy định của pháp luật.

Về nội dung: Đề nghị giữ nguyên án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con giao hai con chung Lương Trần Ninh C1, Lương Trần Nguyễn K cho bà P trực tiếp nuôi dưỡng. Ông H cấp dưỡng 3.000.000đ/tháng/trẻ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa; nghe sự trình bày của các đương sự và ý kiến phát biểu của Đại diện Viện kiểm sát, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về hình thức:

Xét thấy, việc kháng cáo và nộp biên lai tạm ứng án phí đều được đương sự thực hiện trong thời hạn luật định nên được cấp phúc thẩm xem xét, giải quyết.

[2] Xét nội dung kháng cáo của bị đơn

[2.1] Về yêu cầu thay đổi quyền nuôi con của nguyên đơn

Theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 253/2023/QĐST-HNGĐ ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh thì ông H, bà P thuận tình ly hôn, về con chung, ông H là người được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng 02 trẻ Lương Trần Ninh C, sinh ngày 11/12/2008 và Lương Trần Nguyên K, sinh ngày 29/4/2014.

Nhận thấy sau khi ly hôn, bà P ra ngoài sống riêng, để hai con chung cho ông H nuôi dưỡng tại nhà tiếp tục sống với ông H và bà ngoại nhằm ổn định cuộc sống, phù hợp với thực tế, thể hiện sự quan tâm vì các con để trẻ không bị xáo trộn nhiều. Tuy nhiên hai trẻ sống với ông H được thời gian ngắn thì đều về sống với mẹ. Quá trình giải quyết vụ án, cấp sơ thẩm cũng đã lấy ý kiến nguyện vọng của hai trẻ đều muốn được sống cùng mẹ, và trẻ cũng cho rằng khi sống cùng bố, bị ảnh hưởng bởi áp lực và lối sống tiêu cực khi liên tục bị bố ép xem các video, bài báo về ngoại tình, giết người nên bị ám ảnh và không muốn về nhà. Do vậy cấp sơ thẩm giao hai trẻ cho bà P trực tiếp nuôi dưỡng là có cơ sở, phù hợp thực tế. Ngoài ra ông H cần quan tâm tạo môi trường sống tích cực, nhằm ổn định tinh thần, bù đắp tình cảm cho các con được có tình cảm của cha và mẹ sau khi cha mẹ ly hôn

Theo điểm b khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình: Việc thay đổi người trực tiếp nuôi con được giải quyết khi có một trong các căn cứ sau đây: *Người trực tiếp nuôi con không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.* Mặc dù ông H đảm bảo điều kiện về kinh tế nhưng về tinh thần cần xem xét nguyện vọng của 02 trẻ. Tình hình thực tế 02 trẻ đang ở với mẹ, nên tiếp tục duy trì nhằm tránh xáo trộn cuộc sống của 02 con chung.

Mặt khác, từ 6/2023 đến nay trẻ Các, trẻ K đang được bà P trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng nên để đảm bảo ổn định việc sinh hoạt, học hành của trẻ Các, trẻ K cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà P, giao 02 trẻ Các, K cho bà P trực tiếp nuôi dưỡng là có căn cứ, Hội đồng xét xử xét thấy không có cơ sở chấp nhận kháng cáo của ông H.

[2.2] Về yêu cầu cấp dưỡng cho con

Tại văn bản trình bày ý kiến ngày 14/9/2023 và tại phiên tòa, ông H luôn nhắc lại nguyên nhân ly hôn do bà P ngoại tình, tiêu cực nên không muốn giao

con cho bà P nuôi dưỡng. Bà P cho rằng bản thân bà hiện nay sống một mình chăm lo cho các con, không như ông H trình bày, tuy nhiên ngoài việc bà và ông H mâu thuẫn thì giữa bà và mẹ ruột cũng mâu thuẫn nên bà phải ra ngoài sống riêng.

Hiện hai bên đều có việc làm, thu nhập ổn định, tuy nhiên, ngoài thu nhập từ lương, ông H còn có thu nhập từ việc cho thuê nhà, sổ tiết kiệm, cổ phần trong Công ty và bất động sản khác. Với mức phí sinh hoạt như hiện nay thì yêu cầu cấp dưỡng 3.000.000 đồng/tháng/trẻ mà bà P đưa ra, là trong khả năng tài chính của ông H, cấp sơ thẩm chấp nhận là có căn cứ. Tuy nhiên nhận thấy sau khi ly hôn bà P, không có thu nhập nào khác ngoài mức lương hàng tháng, do vậy ông H cần tiếp tục quan tâm hơn nữa, ngoài việc thăm nom chăm sóc các con thì việc thể hiện tình cảm thương yêu các con bằng cách cùng bà P chia sẻ khó khăn trong cuộc sống, tạo điều kiện cho các con có cuộc sống vật chất, tinh thần ổn định để các con phát triển mọi mặt, toàn diện.

Việc ông H muốn giao tiền cấp dưỡng trực tiếp cho các con, không giao cho bà P là không phù hợp. Nhận thấy với mức cấp dưỡng 3.000.000đ/tháng/trẻ so với chi phí thực tế cho việc sinh hoạt và học phí hiện của hai trẻ nay thì bản thân bà P đã phải cùng đóng góp mới đủ, do vậy việc ông H lo tiền cấp dưỡng không đến tay các con là không đúng, không phù hợp, cần quan tâm hơn nữa đến cuộc sống của các con và giao tiền trực tiếp cho bà P.

Việc cấp sơ thẩm tuyên buộc ông H thực hiện cấp dưỡng từ tháng 9/2023 cho đến khi trẻ Các, trẻ K lần lượt thành niên là chưa đúng quy định, cần sửa lại là việc cấp dưỡng cho tới khi phát sinh điều kiện chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng theo quy định.

[3] Về án phí:

- Án phí dân sự sơ thẩm: Bà Trần Thị Linh P không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm, hoàn lại cho bà P số tiền tạm ứng án phí đã nộp. Ông H phải chịu án phí về tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con là 300.000 đồng và án phí về nghĩa vụ cấp dưỡng cho con là 300.000 đồng.

- Án phí dân sự phúc thẩm: Ông H chịu án phí, được trừ vào tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Áp dụng:

- Các Điều 81, 82, 83, 84, 107, 110, 116, 117 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014;

- Điều 27 và Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Luật Thi hành án dân sự.

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận kháng cáo của ông Lương Minh H, y án sơ thẩm:

Giao hai trẻ Lương Trần Ninh C, sinh ngày 11/12/2008 và Lương Trần Nguyên K, sinh ngày 29/4/2014 cho bà Trần Thị Linh P trực tiếp nuôi dưỡng.

Ông Lương Minh H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con là 3.000.000 (ba triệu) đồng/tháng/mỗi trẻ, tổng cộng hai trẻ là 6.000.000 (sáu triệu) đồng/tháng, bắt đầu thực hiện kể từ khi bản án có hiệu lực cho đến khi phát sinh điều kiện chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng theo quy định của pháp luật.

Ông Lương Minh H có quyền, nghĩa vụ thăm nom con mà không ai được cản trở.

Trường hợp người không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc thăm nom để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

Trong trường hợp có yêu cầu của các bên đương sự theo quy định của pháp luật, Tòa án có thể quyết định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con hoặc mức cấp dưỡng cho con.

2. Về án phí

- Án phí dân sự sơ thẩm:

Hoàn lại cho bà Trần Thị Linh P 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: AA/2023/0023523 ngày 23/8/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh.

Ông Lương Minh H phải chịu án phí về tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con là 300.000 đồng và án phí về nghĩa vụ cấp dưỡng cho con là 300.000 đồng.

- Án phí dân sự phúc thẩm: Ông Lương Minh H chịu 300.000đ, được trừ tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng theo Biên lai thu tạm

ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2023/0023729 ngày 04/10/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- TAND tối cao;
- TAND cấp cao tại TP HCM;
- VKSND tối cao;
- VKSND Thành phố Hồ Chí Minh;
- Cục THADS TPHCM;
- Chi cục THADS Q. Tân Bình;
- TAND Q. Tân Bình;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ vụ án (Xuân/16)

**TM HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Phạm Thị Thu Hà